

a podle nař. č. 174/1919, zneužívá-li se licence ke krytí osob neoprávněných ku provozování licence nebo nezaplatí-li licenciát daní za předešlý rok. Na Podkarpatské Rusi může býti povolení odvoláno, jestliže produkce se stane nebezpečnou se zřetelem na veřejnou mravnost, veřejnou bezpečnost, veřejný pořádek a klid, nevyhovuje-li majitel licence nebo člen jeho podniku policejním předpisům (na př. také předpisům o hlášení cizinců, o cestovních pasech) nebo uchýlil-li se majitel licence jakkoli od obdrženého povolení (§ 12 nař. č. 64573-1901 vn.).

VI. Školní kinematografie. Vyučování školní mládeže za pomoci filmu, jsouc částí vyučování školního, nepodléhá policejním předpisům, upravujícím veřejné předvádění filmů, o nichž je řeč shora.

Literatura.

Heller: „Úvod do práva kinematografu“ (Sborník věd práv. a stát., roč. XIII); Pavlásek: „Sbierka predpisov správnych a policajných platných na Slovensku, čiastka II.“, 1925; Hellwig: „Rechtsquellen des öffentlichen Kinematographenrechts“, 1913, Eger; „Kinoreform und Gemeinden“, 1921; Aleignen: „Le code du cinéma“.

Václav Dusil.

Biskup

viz Katolická církev.

Blokáda

je starý institut mezinárodního práva. Znamená uzavření břehu válečnými loďmi za tím účelem, aby byla omezena nebo úplně přerušena doprava z moře do uzavřeného území a naopak. Bl. vyvinula se jako institut válečného práva a patří ku pravidelným prostředkům války námořní. Stát, jenž blokuje nepřátelské břehy, chce především zabrániti, aby blokovanými cestami dovážen byl nepříteli válečný materiál, po př. jiné potřeby pro vedení války; mimo to chce tím nepříteli vůbec znesnadniti, po př. i znemožniti hospodářský styk s ostatním světem, podlomiti jeho hospodářský život a tak jej učiniti neschopným k boji. Ve válce pozemní rozumí se bl-ou uzavření pevnosti, města nebo místa za tím účelem, aby bylo přerušeno každé jeho spojení se světem. Je to dovolený prostředek válečný. Přistoupí-li k tomu boj, mluví se o obležení. Během času stalo se zvykem užívati bl-y i mimo válku jako donucovacího

prostředku za účelem splnění kladených požadavků. Odtud rozeznává se bl. válečná a neválečná (mírová).

I. Válečná blokáda. Myslí se tu jen na bl. námořní. Je pravoplatna, jsou-li splněny tyto tři podmínky: 1. byla-li řádně vyhlášena; 2. byla-li ostatním státům (po př. i jednotlivým lodím na širém moři) notifikována; 3. je-li efektivní, t. j. je-li prováděna dostatečným počtem válečných lodí, takže břeh je skutečně uzavřen a „prolomení“ bl-y spojeno s nebezpečím zákroku blokujícího válečného loďstva. Právní sankce předpisů o bl-ě válečné je velmi přísná; loď, která se pokusila o prolomení bl-y, propadá kořistnímu právu — může býti zabavena i se svým nákladem. Při tom se přiznává válečným lodím právo pronásledovati loď, která se pokusila prolomiti bl-u, i do širého moře. Neuznává se však při bl-ě t. zv. teorie jednotné cesty. Požadavkem efektivity měla býti znemožněna t. zv. bl. papírová, t. j. bl. pouze nařízená a válečnými loďmi na místě neprováděná. I taková bl. poskytovala dříve právní titul k zabavování lodí nerespektujících zákaz. Jelikož nebylo k takové bl-ě třeba velkého válečného loďstva, zneužívalo se jí někdy měrou takovou, že svoboda neutrální plavby na moři stala se toliko zbožným přáním. Je známo, k jakému zneužívání papírové bl-y došlo za válek napoleonských. Požadavek efektivity bl-y byl sice vznesen již r. 1780 státy, které pod vedením Ruska vyhlásily t. zv. ozbrojenou neutralitu (čl. 4. příslušného prohlášení žádal, aby blokovaný břeh byl uzavřen válečnými loďmi blízko sebe rozeštavenými), ale praxe nedbala tohoto požadavku. Teprve známá **P a ř í ž s k á d e k l a r a c e o n á m o ř n í m p r á v u**, usnesená na Pařížském kongresu r. 1856, uzákonila tento požadavek, ale tak, že stačí uzavření válečnými loďmi křižujícími (jen když akční obvody jednotlivých válečných lodí tvoří uzavírající řetěz). Ustanovení Pařížské deklarace je dosud platným právem. Mnohé otázky jsou v praxi sporné. Systematické úpravy mělo se dostati tomuto důležitému institutu válečného práva námořního t. zv. **D e k l a r a c í l o n d ý n s k o u**, usnesenou konferencí námořních států r. 1909. Ale deklarace tato nebyla ratifikována a nestala se tudíž platným právem. Na počátku světové války se zdálo, že pravidla Londýnské deklarace, která byla respektována již ve válce italsko-turecké 1912, budou uznána a praktiko-